

ק.ב.ו.ץ. ה.ע.ו.ג.ן

ע.ל.י.ו.ת. ה.ק.י.ב.ו.ץ.

28.8.46

ק.ב.ו.ץ. ה.ע.ו.ג.ן

נעלה את זכר "על החומה"

(מתוך דברים שנאסרו במסיבת קבלת פנים.)

בשמחה רבה נוכל-אני על עצמי את החובה-הנעימה לקבל את פני העולים שהגיעו בעליה האחרונה, שהיא, יותר מכל העליות, נוטאת את האופי של קבוץ "על החומה". מתוך שיגרה אני אומר חובה וחושב זכות. -לנו בראש וראשונה-- לי ולחוג המסוכים בזה-- הזכות לקבל את פני העולים, למרות שאני מקבל אותם גם בשם הקיבוץ. ואם גם חייב אני הסבר, מדוע מקבלים אנו את פני העולים, שהנם לרוב חברי הקיבוץ, במסגרת יותר אינטימית, הרי גם כאן רק מילה אחת במי: לי ולנו כאן קבלת העולים וקליטתם לא חובה היא אלא זכות. כמעט וכל אניה שמגיעה לחופי המולדת מביאה לנו חברים ואין אנחנו רוצים שקבלת העולים תיחסך לחובה, לשיגרה ואפילו לעומס. לנו תישאר הפגישה עם שרידי חברינו תמיד חוויה יקרה ולכן שייך הערב בזה לנו. ואלה שבאתם להשתתף בימחתנו -- היו ברוכים.

בינכם, העולים, ישנם חברים אשר נשלחו בראשית שנת 1940 לעליה, כדי להוות את הגרעין של קיבוץ "על החומה" כאן בארץ. נפרדתי מכם בשעה שארזתם את ילקוטיכם ושמיותיכם. וכשראיתכם אתמול בהגיעכם עם ילקוטיכם ושמיותיכם, נדמה היה לי שהייתם שני שנים בדרך. שאני הגעתי לפניכם -- גם זאת היא אחת התופעות של הגורל הזכורי אשר שם קץ להתפתחות קיבוצנו. אנחנו, שהגענו לפניכם, מצאנו את ביתנו כאן בעוגן. אני תקווה, כי גם אתם תמצאו כאן את ביתכם.

מועטות הן ההזדמנויות בהן אנו מעלים את זכרו של קיבוץ "על החומה". הוא שייך לעבר רחוק, יפה ועטיר ולעבר קרוב, אכזרי ומר. רק כאשר מגיעים אחרים מניצולי התופת ואנחנו יושבים מסובים, מעלים אנו את זכר חימיהם שעברו, בהם חלמנו את חלומותינו, את חלום הקיבוץ העצמאי והגדול בארץ. לא ניתן לנו להגשים את תכניותינו. הקיבוץ הגדול והגאה, אשר חבריו חונכו משה ילדותם על ברכי התנועה, כתרסס וליכנו. לא ניתן לנו להמשיך את הטרשת. הקבוץ איננו וישנו וזכרו היה נשחה אלמלו היו נושאים אותו כמה חברים בלבם. ואלה שנושאים אותו בקרב לבם, הם נושאים אותו כאילו היו עובדים את תולדי הצהוב. לכן תחילה במי: הבה ונשא אותו בגאון לזכר חברינו שבחלו חלל.

במסיבת המרידה לפני עלייתכם "הרשומה" הרעה לנו חברנו י.ס. את ספר החיים של קבוץ "על החומה". הוא בעצמו כרכו בעפר עבה כדי לשמרו לאורך ימים. אסף דמים היו בו ובשער הספר בישרההאות "א", כי עוד יבוא המשך. בזניה ובארץ רצה להמשיך בכתיבתו. אחרי שירדו בחזרה מהאניה, לקח ש.ר. את הספר לירושלם. עטף אותו במסיבת כמו יחורים אפוליים את הספר וכך שמר עליו. ראו לטעמים, בימי חג, הוציא את הספר הריק ודפדף בו, כאילו היה